

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №8 «Болашақ» бөбекжай-бақшасы.

Қазақ тілі маманы: Кубентаева Улжанат Абдиганиевна

Топ: Қазақ және орыс тіліндегі аралас ортаңғы, ересек тобы «Смешарик».

Жоспардың құрылу кезеңі: 1-апта, 30 желтоқсан 2024 жыл– 03 қаңтар 2025 жыл

Тексерген меңгеруші: Левченко И.Г.

Дүйсенбі 30.12.2024 ж	Сейсенбі 31.12.2024 ж	Сәрсенбі 01.01.2025 ж демалыс	Бейсенбі 02.01.2025 ж демалыс	Жұма 03.01.2025 ж демалыс
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ «Қыс қызықтары» 1. Адамның табиғатсыз күні жоқ, табиғаттың оны айтар тілі жоқ 2. Бірлік болмай – тірлік болмас				
10.40-11.05 Топ: ортаңғы тобы «Жаңа жыл келді» Мақсаты: Балалардың қыс мезгілінің белгілері туралы түсініктерін арттыру. Қыста ойналатын ойындар қыс қызығын арттыра түсетінін түсіндіру. Қыс мезгіліндегі мерекелер туралы әңгімелеу. Жаңа жыл туралы түсінік беру Тілдік дамытушы орта. Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Қыс мезгілінде не жауады, не қатады? <i>Қар жауады, мұз қатады</i> Дұрыс айтасындар, өзен-көлдерде мұз қатады. Қардың түсі қандай? Ақ түсті.	09.30-09.55 Топ: ересек тобы «Қысқы ойындар» Мақсаты: Ойын арқылы берілген сұрақтарды тыңдайды және түсінеді. Суреттер арқылы байланыстырып сөйлейді. Ойын материалдырын ұқыпты қолдануды үйренеді, достарына көмек көрсетеді. Тілдік дамытушы орта. «Қысқы ойындар» тақырыбына сурет бойынша әңгіме не ертегі құрастыру. Аққала дорбасынан төмендегідей тірек сөздерді шығарады. Тәрбиеші сөздерді			

Аспанды қандай бұлт қаптайды? Қара бұлт Қыс айларын атайықшы: Желтоқсан, қаңтар, ақпан Басқа мезгілдерге қарағанда қыс мезгілінің ерекшелігі күн суық болады, қар жауады. Күннің суық болуына қарамастан балалар Шана, шаңғы, қар лақтырып, түрлі ойындар ойнайды. коньки тебу Қыста көп еңбек етеміз, аулада қар күрейміз. Балалар өткен сабағымызда «Тәуелсіз Қазақстан» тақырыбында түсінік алған болатынбыз. Еліміздің тәуелсіз ел екендігін түсінген едік. Енді бүгінгі сабағымызда балалар «Жаңа жыл келді» тақырыбында түсінік алатын боламыз. Балалар алдымызда қандай мерекелер келе жатыр екен? Тәуелсіздік, Жаңа жыл Ал, Жаңа жыл біздің жыл басындағы мерекелеріміздің бірі болып есептеледі. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. «Сырғанақ» өлең қатарын оқимыз. <i>Қар жамылады күллі алап, Жүрмедік біз құр қарап. Бір топ бала бірлесіп, Балалар да</i>	балаларға оқып, осы сөздерді қатыстырып сөйлемдер, әңгіме кұрастыру керектігін айтады. Тірек сөздер: <i>ақ қоян, мәнерлеп сырғанау, сұр қасқыр, шаңғы, хоккей, шайба, таяқ, шанасымен жүйткіді.</i> Тірек сұрақтар: Ақ қоян, сұр қасқыр, түлкі және кірпі қандай ойындар ойнады? Ақ қоян не істеді? Хоккей ойнау үшін қандай құралдар қажет? Кірпі сыртқа не алып шықты? Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Педогог жетекшілігімен жүргізілетін ойын «Аққала құрастыр» Шарты: балалар сендер музыка әуені арқылы мына әдемі қар түйіршіктерінен маған әдемі аққала құрастырып берулерің керек, сендер аққаланың бөліктерін барлығың бірге ойнай жүріп дұрыс орналастырмасаңдар аққаламыз бізге ренжіп қалады. Сондықтан бейнені мұқият құрастырып шығуларың қажет.			
---	---	--	--	--

айтады Жасап алдық сырғанақ. Ақ кернеген он қабат Тастағандай дөңді орап. Ауырмайды еш жерім, Аунап түссем домалап. Демек қар жауған соң, біздер сырғанақ жасап, онда сырғанаиды екенбіз. Қыста көп қызықты ойындар ойнауға болады екен. Сондай-ақ шанада жүреміз, қардан Аққала жасаймыз. Сөздік қор. Балалар мен сендерге жұмбақ жасырайын Ал сендер ойланып жауабын табындар. Жұмбақ Жапырақсыз сидиып Жабырқаулы бар ағаш. Жасыл шапан жамылып, Құлтырады қай ағаш? Жауабы: Шырша -Ал онда балалар мынау қандай ағаш екен? Шырша ағашы Шырша ағашын жаңа жыл мерекесінде айнала ән айтамыз, өз өнерлерімізді көрсетеміз. Жаңа жыл үлкен мерекелеріміздің бірі. Және де жаңа жылда бізге кімдер келеді? Аяз ата мен Ақшақар Олар шаршап келіп, демала	Қандай керемет әдемі аққала болды. (2-3 баладан сұрау, Бала үні, жетелеуші сұрақтар мадақтау) Сөздік қор. Балалар әдемі аққаламызды кұрастырдық мүмкін бұл аққаламызды сөйлетіп көрсек қалай болады, ол үшін бәріміз бірге дыбыстық жаттығу жасап көрейік Дыбыстық жаттығу: Ар-ар-ар-жауды апнақ қар Ла-ла-ла-әдемі аққала Ша-ша-ша жап-жасыл шырша Тілдің грамматикалық құрылымы. Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру. Қолымен қаламы жоқ, Бірақ сурет салады (Аяз) Көлдің беті көк әйнек, Сырғанауға тым әйбет. (Мүз) Аспаннан ақ ұлпа борады, Қырқаны сейсепке орады. (Қар) Жерді тырнап, бұтаны ырғап, Шопті сыйтап, ұшады			
--	--	--	--	--

отырып біздің өнерлерімізді тамашалап тыңдайды және де сыйлықтарын береді. Тілдің грамматикалық құрылымы. Аз қимылды ойын: «Мұздам» Ойынның шарты: Боран борайды - 1, Боран борайды - 2, Боран борайды - 3, Түрлі фигура боп қат. Байланыстырып сөйлеу. -Адамдар жаңа жылды неге асыға күтеді? -Жаңа жылда қандай тілектер айтылады? -Ендеше осы берілген сурет бойынша әңгіме құрастырамыз.(1-2 баланың әңгімесін тыңдау). Қыс келді.Ағаштар ақ қырауға оранып, әдемі болып тұр. -Суретте балалар қандай мерекеге дайындалып жатыр? -Мерекеде бізге қонаққа кім келеді? -Жаңа жылда біз нені айналып ән шырқаймыз? Жаңа жыл мерекесі қыс мезгілінде тойланады. Жаңа жылда жасыл шыршаны безендіріп, ойыншықтармен сәндейміз. Жаңа жыл мерекесі отбасылық мереке. Өндер айтып, би билейміз. Жаңа жылда біз достарымызға, жақындарымызға сыйлықтар сыйлаймыз.	<i>зырлап</i> <i>Жанын қинап,</i> <i>Ұлды зарлап. (Боран)</i> Байланыстырып сөйлеу. Д/О: «Кім жылдам» ойынының шарты: тәрбиеші тақтаға шананың, шаңғының, коньки, ақкала, т.б. суреттерін іледі. Балалар суреттегі заттардың атын айтады, содан соң сол сөздерді қатыстырып сөз тіркестерін, сөйлемдер құрастырады. Күтілетін нәтиже: Ойын арқылы берілген сұрақтарды тыңдады және түсінді. Суреттер арқылы байланыстырып сөйледі.			
---	--	--	--	--

Күтілетін нәтиже: есте сақтау қабілетін дамыды, сөздік қорларын молаяды. Балаларға табиғат көріністерін сипаттап, қыс қызықтарын айтады; балалардың мерекелік көңіл күйлерін көтеріледі.				
Баламен жеке жұмыс: «Сипаттамасы бойынша тап» <i>Мақсат-міндеттері.</i> Ұзын - қысқа, кең - тар, биік - аласа ұғымдарын бекіту. Ойынның құрал-жабдықтары: жануарлар және құстардың ойыншықтары. Ойынның мазмұны: балалар аю, түлкі, қасқыр, қоянның ойыншықтарын қарастырады. Әр ойыншықты анықтайды, оның аты-ауын айтады. Ойнаушылардың біреуі бөлмеден шығып кетеді, басқа ойнаушылар ойыншық туралы жұмбақ құрастырады. Жұмбақ құрастырғаннан кейін жұмбақты шешетін баланы шақырады. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)	Баламен жеке жұмыс: "Айырмашылықтар-ды тап" дидактикалық ойыны. <i>Мақсат-міндеттері.</i> Есте сақталатын заттарды салыстыра білуді дамыту, олардан ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табу. Ойын материалдары мен көрнекі құралдар: сюжеттік карталар. Сипаттама: 2-3 минут ішінде балаға карточкасын көрсету. Содан кейін оған басқа кейбір заттар немесе әрекеттер жоқ немесе ауыстырылған екінші картаны ұсыныңыз. Бала не өзгергенін анықтауы керек. (математика негіздері, сөйлеуді дамыту)	Баламен жеке жұмыс: «Қай қолымда көп». <i>Мақсат-міндеттері.</i> Аз және көп заттарды ажыратуды, салыстыруды жаттықтыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: әртүрлі ұсақ заттар: моншақтар, түймелер. Ойынның мазмұны: ортаға бір баланы шақырып, оң және сол қолына көп және аз заттарды ұстатады. Бала қолда саны көп зат барын, қай қолында саны аз зат барын анықтайы. Одан кейін заттарды қатарымен қойып, қай қатарда көп, қай қатарда аз зат тұрғанын салыстырады. (сөйлеуді дамыту)		

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №8 «Болашақ» бөбекжай-бақшасы.

Қазақ тілі маманы: Кубентаева Улжанат Абдиганиевна

Топ: Қазақ және орыс тіліндегі аралас ортаңғы, ересек тобы «Смешарик».

Жоспардың құрылу кезеңі: 2-апта, 06-10 қаңтар 2025 жыл

Тексерген меңгеруші: Левченко И.Г.

Дүйсенбі 06.01.2025ж	Сейсенбі 07.01.2025ж	Сәрсенбі 08.01.2025ж	Бейсенбі 09.01.2025 ж	Жұма 10.01.2025 ж
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Асық-асыл қазына»				
Ата көрген оқ жонар, ана көрген тон пішер				
10.30-11.00 Топ: ортаңғы тобы «Жабайы аңдардың қысқы тіршілігі» Мақсаты: балаларға жабайы аңдардың қысқы тіршілігі туралы қарапайым мәлімет беру. Қазақ тілінде аңдар атауларын айтуға, қимылдарын сипаттауға үйрету. Жануарларға қамқор болуға тәрбиелеу және табиғатқа қызығушылық ояту. Тілдік дамытушы орта. Балаларды шеңберге отырғызып, қыс мезгіліндегі орман туралы әңгімелесу. Сұрақтар: Қазір жылдың қай мезгілі?			09.30-09.55 Топ: ересек тобы «Аңдардың қысқы тіршілігі» Мақсаты: Балалардың қыс мезгіліндегі аңдардың тіршілігі туралы түсініктерін кеңейту. Қазақ тілінде сөздік қорын байыту, сұрақтарға жауап беру және әңгіме құрастыру дағдыларын дамыту. Табиғатты сүйеге және жануарларға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. ☐ Балаларды шеңберге отырғызып, қыс туралы қысқаша әңгімелесу. ☐ Сұрақтар: Қазір жылдың қай мезгілі?	

• Қыста не жауады? • Қыста жануарлар қалай өмір сүреді деп ойлайсыңдар? Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Әңгімелеу: Тақырып: «Жабайы аңдардың қысқы тіршілігі» • Тәрбиеші қысқы орманның суретін көрсетіп, жабайы аңдардың тіршілігі туралы әңгімелейді: ○ Аю: Инде жатады, қыста ұйықтайды. ○ Қоян: Қардың үстінде секіріп, ағаштың қабығын жейді. ○ Түлкі: Азық іздейді, тышқандарды аулайды. ○ Қасқыр: Қардың үстінде жүреді, азық табу үшін топпен жүреді. Сөздік қор. Ойынның аты: «Кімнің ізі?» Тәрбиеші балаларға жабайы аңдардың іздерін көрсетеді, балалар қай аңның ізі екенін табады. Мысалы: «Бұл қоянның ізі. Қоян секіреді!» «Бұл түлкінің ізі. Түлкі азық іздейді!»			Қыс мезгілінде ауа райы қандай болады? Қыста біз не киеміз? Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Әңгімелеу: Тақырып: «Аңдардың қысқы тіршілігі» • Тәрбиеші сурет немесе қысқы орман бейнесін көрсетіп: ○ «Балалар, қыста орманда қандай өзгерістер болады?» ○ «Аңдар қыста қалай өмір сүреді?» Сөздік қор. ☐ Қыс, аң, орман, азық, ін, ұйықтау, қар, іздер. ☐ Аңдардың әрекеттеріне қатысты сөздер: «секіреді», «қазынады», «ұйықтайды», «жүгіріп жүр», «жасырынады». Қимыл-қозғалыс жаттығуы: «Аңдарға көмектесейік» Балалар аңдардың қысқы әрекеттерін қайталайды: Қоян сияқты секіреді. Аю сияқты ұйықтағанды көрсетеді. Түлкі сияқты азық іздегендей қимыл жасайды. Тілдің грамматикалық құрылымы.	
---	--	--	---	--

Тілдің грамматикалық құрылымы. Қимыл-қозғалыс жаттығуы: «Аңдар сияқты қимылда» Балалар жабайы аңдардың әрекеттерін қайталайды: Қоян сияқты секіреді. Түлкі сияқты ақырын жүреді. Аю сияқты ұйықтайды. Байланыстырып сөйлеу. ☐ Балаларға сұрақ қою: Аю қыста не істейді? Қоянның қыстағы түсі кандай? Түлкі қалай азық табады? ☐ Балалармен бірге жабайы аңдардың қысқы тіршілігі туралы қорытынды жасау. Шығармашылық тапсырма: Балаларға жабайы аңдардың қысқы тіршілігін сурет салуды немесе бояуды ұсыну. Күтілетін нәтиже: Балалар жабайы аңдардың қысқы тіршілігі туралы қарапайым мәлімет алады. Қазақ тілінде жабайы аңдардың атауларын, олардың әрекеттерін үйренеді. Табиғатқа қызығушылық танытып,			• Әр аң туралы қысқаша мәлімет беру: Аю: Інге жатады, қыс бойы ұйықтайды. Қоян: Ақ түске боялады, қардан секіріп, азық іздейді. Түлкі: Орманда азық іздейді, қардың астындағы тышқандарды аулайды. Қасқыр: Үрмелі топпен аң аулайды, қарда із қалдырады. Ойынның аты: «Аңдарды танып ал» Тәрбиеші аңдардың суреттерін немесе бейнелерін көрсетеді, балалар оны танып, қысқы әрекетін айтады. Мысалы: «Бұл қоян. Қыста ол қарда секіреді». Байланыстырып сөйлеу. Аңдардың қыстағы тіршілігі туралы сұрақтар қою: • Аю қыста не істейді? • Түлкі қалай азық табады? • Қоянның түсі қыста қандай болады? Күтілетін нәтиже: Балалар аңдардың қысқы тіршілігі туралы негізгі ақпаратты біледі. Қазақ тілінде қыс туралы әңгіме құрап, сөздік қорларын байытады. Табиғатқа деген	
--	--	--	---	--

жануарларға қамқор болуға бейімделеді.			сүйіспеншілік пен жануарларға қамқорлық жасауға ынталанады.	
Баламен жеке жұмыс: "Қар мен мұз" Мақсаты: Балалардың қыс мезгіліндегі табиғи құбылыстарды түсінуін дамыту, есте сақтау қабілеттерін арттыру. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға қысқы табиғи құбылыстар туралы қысқаша айтып береді: қар жауады, мұз қатып қалады, аяз болады, т.б. Балалардан "қар" немесе "мұз" сөздерін айтқанда тиісті қимыл жасауды сұрайды: "Қар" дегенде алақандарымен қарды уқалағандай қозғалыс жасайды. "Мұз" дегенде тоңғандай қолдарын қысады. Ойынға тез арада сөздерді араластырып қосып, балалардың реакциясын тексеруге болады.	Баламен жеке жұмыс: "Қардың түсі қандай?" Мақсаты: Балалардың түстерді ажыратуын дамыту. Ойын барысы: Тәрбиеші әртүрлі заттарды көрсетеді: ак қарды, көк мұзды, қараңғы ағаштарды. Балалардан "Қардың түсі қандай?" деп сұрағанда дұрыс түсті атайды. Әр дұрыс жауап үшін балаға жұлдызша немесе мақтау беріледі.		Баламен жеке жұмыс: "Қысқы киімдер" Мақсаты: Балаларды қыс мезгіліне сай киім түрлерін ажыратуға үйрету. Ойын барысы: Балаларға әртүрлі киімдердің суреттері беріледі: тон, етік, қолғап, шарф, т.б. Тәрбиеші қысқы және жазғы киімдерді араластырып көрсетеді. Балалар қысқы киімдерді тауып, атауын айтады.	

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №8 «Болашақ» бөбекжай-бақшасы.

Қазақ тілі маманы: Кубентаева Улжанат Абдиганиевна

Топ: Қазақ және орыс тіліндегі аралас ортаңғы, ересек тобы «Смешарик».

Жоспардың құрылу кезеңі: 3-апта, 13-17 қаңтар 2025жыл

Тексерген меңгеруші: Левченко И.Г.

Дүйсенбі 13.01.2025ж	Сейсенбі 14.01.2025ж	Сәрсенбі 15.01.2025ж	Бейсенбі 16.01.2025ж.	Жұма 17.01.2025ж
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Менің құқықтарым, менің міндеттерім»				
Тәртіпсіз ел болмайды, тәртіпке бағынған құл болмайды				
10.30-11.00 Топ: ортаңғы тобы «Көліктер» Мақсаты: Көліктердің түрлерімен таныстыру. Автобус, трамвай, жедел жәрдем, өрт сөндіруші, ұшақ, зымыран, кеме, т.б көліктердің қызметі жөнінде түсінік беру. Адам өмірі мен еңбегінің жеңілдететін көліктің маңызын білуге үйрету. Көлік жүргізушісінің еңбегін бағалауға тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. Қойын: «Өз гаражыңды тап». (әуен қосылады) Машинаның рөлін ұстап балалар жүреді, әуен тоқтағанда рөлінің түсіне			09.30-09.55 Топ: «» ересек тобы «Әуе, су, жер көлік түрлері» Мақсаты: Балаларға көлік түрлері: әуе, су, жер көліктері туралы түсінік беру. Қазақ тілінде көлік атауларын үйрету және олардың ерекшеліктерін сипаттауға дағдыландыру. Көліктердің қызметі туралы танымдық дағдыларын дамыту. Тілдік дамытушы орта. Әңгімелеу: Тақырып: «Көлік түрлері» Тәрбиеші көлік түрлерінің суреттерін көрсетіп, әр көлік туралы қысқаша мәлімет береді:	

сай гаражын табу керек. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дыбыстық жұмбақ. Балалар, қазір сендермен көлік деген сөздің төңірегінде әңгіме жүргіземіз сұрақтарға жауап беріп, ашық оқу-қызметке белсене қатынасамыз. — Көлік дегеніміз не? — Ол адамға неге қажет? — Сендер балабақшаға қандай көлік түрлерімен келесіңдер? Сөздік қор. Көліктердің қандай түрлері болады? Адамдар көліктерді алыс жерлерге қатынас жасау үшін пайдаланады. Көліктердің төрт түрлері бар. Олар: 1. Әуеде ұшатын көліктер: 2. Суда жүзетін көліктер: 3. Жерде жүретін көліктер: 4. Темір жол көліктер: Ал енді, балалар, осы көліктерді танысайық. Адамдар көліктерді алыс жерлерге қатынас жасау үшін пайдаланады. Ертеде адамдар алыс жерлерге жануарлар арқылы және жануарларға жегілген екі			Әуе көліктері: Ұшақ пен тікұшақ әуеде ұшады. Олар өте жылдам. Су көліктері: Кеме мен қайық суда жүзеді. Олар адамдар мен жүктерді тасиды. Жер көліктері: Машина, автобус, пойыз жермен жүреді. Олар бізді алыс жерлерге жеткізеді. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Сұрақ-жауап: Әуе көлігі қайда ұшады? Су көліктері қайда жүреді? Жер көліктері қалай жүреді? Ұшақ пен пойыздың айырмашылығы қандай? Сөздік қор. «Көлікті тап» ойыны Тәрбиеші балаларға көлік түрлерінің суреттерін көрсетеді. Балалар көліктің қайда жүретінін айтады: "Бұл ұшақ. Ол әуеде ұшады." "Бұл кеме. Ол суда жүзеді." "Бұл автобус. Ол жерде жүреді." Тілдің грамматикалық	
--	--	--	--	--

дөңгелекті арбамен қатынаған. Кейінірек адамдар машина, автобус сияқты жерде жүретін көліктерді, содан кейін темір жол көліктері: пойыз, трамвайды ойлап тапқан. Тілдің грамматикалық құрылымы. Дидактикалық ойын: «Қай көлік қайда жүреді?» Ойын шарты: Машина, ұшақ, кеменің суреттерін өз орындарына (жер, су, аспан, темір жол) қою. Көліктердің түрлерін ажырата білу. Байланыстырып сөйлеу. Дид. ойын: «Артығын тап». Суреттер салынған плакттан көліктерге қатысы жоқ заттарды белгілеу. Көліктер туралы әңгіме жүргізу. Күтілетін нәтиже: көлік және көлік түрлерін ажыратуды, негізгі жолда жүру ережелерін біледі. Жолда жүру ережелерін ұстанып, көпшілік ортада мәдениетті болууды үйренеді.			құрылымы. Қимыл-қозғалыс жаттығуы: «Көлік сияқты қимылда» Балалар әртүрлі көліктердің қимылдарын қайталайды: Ұшақ сияқты қолдарын жайып "ұшады". Қайық сияқты денелерін шайқап "жүзіп жүр". Машина сияқты орындарында "жүреді". Байланыстырып сөйлеу. Тапсырманың аты: «Суретпен жұмыс» Балаларға сурет беріледі, онда әртүрлі көлік түрлері көрсетілген. Балалар әр көлікті ажыратып, тиісті жерге орналастырады: әуе, су немесе жер көліктері. Балалардан сұрақтар қою арқылы алған білімдерін тексеру: • Әуе көліктерін ата. • Су көліктері қайда жүреді? • Жер көліктерін кім айтып береді? Балалардан көліктердің адамдарға қандай пайдасы бар екенін түсіндіру. Күтілетін нәтиже: Балалар әуе, су және жер	
---	--	--	--	--

			көліктерін ажырата біледі. Қазақ тілінде көлік атауларын үйренеді және олар туралы әңгімелеп бере алады. Көліктердің ерекшеліктерін түсінеді және олардың адам өміріндегі маңызын біледі.	
Баламен жеке жұмыс: "Көлікті ата" Мақсаты: Балалардың көлік атауларын білуін және көлік түрлерін ажыратуын дамыту. Ойын барысы: Балаларға көліктердің суреттері (ұшақ, кеме, автобус, пойыз, велосипед) көрсетіледі. Тәрбиеші әр көліктің суретін көрсетіп: "Бұл қандай көлік?" "Бұл көлік қайда жүреді (ұшады, жүзеді, жермен жүреді)?" – деп сұрайды. Балалар көліктің атын айтып, оның қайда қозғалатынын түсіндіреді.	Баламен жеке жұмыс: "Көлікті дұрыс топтастыр" Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін және есте сақтау қабілетін дамыту. Ойын барысы: Балаларға әуе, су және жер көліктерінің суреттері беріледі. Әр көлік түріне арналған үш себет немесе шеңбер жасалады: Бірінші шеңбер: "Әуе көліктері" (ұшақ, тікұшақ). Екінші шеңбер: "Су көліктері" (кеме, қайық). Үшінші шеңбер: "Жер көліктері" (машина, автобус, пойыз). Балалар суреттерді тиісті шеңберге орналастырады.		Баламен жеке жұмыс: "Көлік не істейді?" Мақсаты: Балалардың сөйлеу және ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын барысы: Тәрбиеші көліктің суретін немесе атауын атайды, ал балалар оның не істейтінін айтады: "Ұшақ не істейді?" – "Ұшады". "Кеме не істейді?" – "Жүзеді". "Автобус не істейді?" – "Жүреді". Балалар дұрыс жауап берген сайын мақтау алады.	

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №8 «Болашақ» бөбекжай-бақшасы.

Қазақ тілі маманы: Кубентаева Улжанат Абдиганиевна

Топ: Қазақ және орыс тіліндегі аралас ортаңғы, ересек тобы «Смешарик».

Жоспардың құрылу кезеңі: 4-апта, 20–24 қаңтар 2025 жыл

Тексерген меңгеруші: Левченко И.Г.

Дүйсенбі 20.01.2025ж	Сейсенбі 21.01.2025ж	Сәрсенбі 22.01.2025ж	Бейсенбі 23.01.2025ж	Жұма 24.01.2025ж
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Зерек бала»				
1. Баланы қоршаған ортасы тәрбиелейді 2. «Оқығанның асығы алшысынан түседі»				
10.30-11.00 Топ: ортаңғы тобы Жыл құстары Мақсаты: Балалардың қыстап қалатын құстар туралы түсінігін қалыптастыру. Құстардың атауларын дұрыс айтуға үйрету, сөздік қорын байыту. Табиғатқа қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. 1. Сұрақ-жауап арқылы тақырыпты ашу: Балалар, қазір қай мезгіл? (Қыс) Қыста құстарға не жетіспейді? (Тамақ) Қандай құстар қыста жылы жаққа ұшпайды? (Қарға, торғай, сауысқан, т.б.)			09.30-09.55 Топ: ересек тобы Жыл құстары Мақсаты: Құстар туралы білімдерін кеңейту, сөздік қорын молайту, байланыстырып сөйлете білуге үйрету. Құстардың тіршілігімен танысу. Құстарға қамқорлық жасауға және адамгершілікке баулу. Тілдік дамытушы орта. Жұмбақ: Ұшқаны қызық жалпылдап, Өзі сондай қарқылдақ. Ол не? (қарға) Шарлап келіп даланы, Үйіме, үйін салады. Ол не? (Қарлағаш) — Қазір жылдың қай мезгілі? — Қыс мезгілінде қанша	

2. Қыстап қалатын құстармен таныстыру: Балаларға сурет көрсету: қарға, торғай, сауысқан, шымшық. Әр құстың атауын үш рет қайталау, олардың ерекшеліктерін түсіндіру. Мысалы: Қарға – үлкен қара құс. Торғай – кішкентай, шағын құс. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. <i>Саусақпен қимылдарды қайталау:</i> <i>Ұш, ұш, құстар ұшады,</i> <i>Қанаттарын қағады.</i> <i>Қарға қарқылдайды,</i> <i>Торғай шиқылдайды.</i> Сөздік қор. Дидактикалық ойын: «Құстарды ата»: балаларға құстардың суреттерін көрсетіп, атын айтқызу. «Тамақ берейік»: балалар құстарға арналған жемсауытқа дәндерді орналастырады. Тілдің грамматикалық құрылымы. 1- тапсырма: «Құстар қалай дыбыстайды?» 2- тапсырма: «Сипаттап бер» Қарға қандай?			ай бар? Қандай? — Балалар, сендер қандай құстарды білесіңдер? — Құстар не істей алады? — Қалай ойлайсыңдар, құстардың денесі ауыр ма әлде жеңіл ме? — Құстарға ұшу үшін не қажет? Бүгінгі оқу қызметінің тақырыбы: «Жыл құстары» — Дала құстарына не жатады? — Неге дала құстары дейміз? Өйткені дала құстары далада, тоғайда, орманда өмір сүреді. Олар аспанда қалықтап ұшады, өз бетінше өздерінің тамағын тауып жейді. Олар құрт-құмырсқа, зиянкес құрттармен коректенеді. Ағаш басына ұя салып жұмыртқалап, балапандарын басып, оларға тамақ тауып асырайды. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Балалар дала құстары екіге бөлінеді. Қыстап қалатын құстар, оларға: торғай, сауысқан, қарға, кептер және т/б. Олар аязға төзімді болып келеді. Олар аштыққа шыдымайды. Жылы жаққа ұшып кететін құстарды «Жыл құстары»	
--	--	--	---	--

Түсі қандай? Қарға немен коректенеді? Денесінде не бар? Қарға қалай дыбыстайды? 3- тапсырма: «Үй құстары мен дала құстарының айырмашылығын атаңдар» Байланыстырып сөйлеу. құстардың дауысын салу ☐ Балалар, бүгін қандай құстармен таныстық? ☐ Олар қыста неге қалады? ☐ Құстарға қалай көмектесеміз? Күтілетін нәтиже: Балалар қыстап қалатын құстардың аттарын біледі. Сөздік қоры кеңейеді. Құстарға қамқорлық жасауға қызығушылық танытады.			дейміз. Оларға: қарлығаш, ұзақ, қарға, қараторғай, аққу және т/б. Сөздік қор. Тіл ұстарту жаттығуы Ға- ға- ға қарға Ге-ге-ге неге Ға-ға-ға талға Ге-ге-ге қондық неге ерте. Тілдің грамматикалық құрылымы. 1- тапсырма: «Құстар қалай дыбыстайды?» 2- тапсырма: «Сипаттап бер» Қарға қандай? Түсі қандай? Қарға немен коректенеді? Денесінде не бар? Қарға қалай дыбыстайды? 3- тапсырма: «Үй құстары мен дала құстарының айырмашылығын атаңдар» Байланыстырып сөйлеу. құстардың дауысын салу Қарға қарқылдайды, торғай шырылдайды, аққу қаңқылдайды. Жеке түрден көпше түрге айналдыр: Құс, ұя, жұмыртқа, балапан, торғай, көгершін, аққу. Күтілетін нәтиже: балалардың құстар туралы ой-өрістерін, түсініктерін дамыды, белсенділік, қызығушылықтары артты,	
--	--	--	--	--

			сөздік қорын байытып, байланыстырып сөйлеуге үйренді.	
Баламен жеке жұмыс: "Тәтті тосап" Мақсаты: Тілдің ұшын қозғалту. Орындау: Ауызды ашып, тілді сыртқа шығарып, жоғары көтеріп, ерінге тигізу. Ерінді айналдыра "тосап жалау" қимылын жасау (алдымен жоғары ерін, сосын төменгі ерін). "Сағат" Мақсаты: Тілдің қимыл икемділігін арттыру. Орындау: Тілді ауыздың бір бұрышынан екінші бұрышына қозғалту (солға және оңға). Қимылды жай және жылдам орындау.	Баламен жеке жұмыс: "Тобылғы қамшы" Мақсаты: Тіл бұлшықеттерін күшейту. Орындау: Тілді сыртқа шығарып, жылдам жоғары-төмен қозғалту (қамшыны сермеу сияқты). "Үрлеп ойнайық" Мақсаты: Ерін бұлшықеттерін нығайту. Орындау: Ерінді алдыға түтікше сияқты шығарып, бірнеше секунд ұстау. Сосын ерінді босансытып, күлімдеу.		Баламен жеке жұмыс: "Дәмді балмұздақ" Мақсаты: Тіл ұшын көтеру дағдысын дамыту. Орындау: Тілді жоғары көтеріп, тандайға тигізу, сосын қайтадан босансыту. Әр қозғалысты бірнеше рет қайталау. "Құстың қанаты" Мақсаты: Ерін мен тіл үйлесімін дамыту. Орындау: Тілдің ұшын "тарсылдату" (жоғары көтеріп, тез түсіру). Бұл құстың қанатын қағуына ұқсайды.	

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №8 «Болашақ» бөбекжай-бақшасы.

Қазақ тілі маманы: Кубентаева Улжанат Абдиганиевна

Топ: Қазақ және орыс тіліндегі аралас ортаңғы, ересек тобы «Смешарик».

Жоспардың құрылу кезеңі: 5-апта, 27-31 қаңтар 2025жыл

Тексерген меңгеруші: Левченко И.Г.

Дүйсенбі 27.01.2025ж	Сейсенбі 28.01.2025ж	Сәрсенбі 29.01.2025ж	Бейсенбі 30.01.2025ж	Жұма 31.01.2025ж
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Зерек бала»				
1. Баланы қоршаған ортасы тәрбиелейді 2. «Оқығанның асығы алшысынан түседі»				
10.30-11.00 Топ: ортаңғы тобы «Үй құстары» Мақсаты: Балаларды үй құстарымен таныстыру, олардың атауларын дұрыс айтуға үйрету. Сөздік қорын байыту, тіл байлығын дамыту. Үй құстарына қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. Күн сәулесін төгеді, Бізге қуат береді. Бірге шаттық шеңберде, Үй құстарын еске алайық. «Балалар, сендер қандай құстарды білесіңдер? Бүгін біз үй құстарымен танысамыз!» Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Әңгімелесу:			09.30-09.55 Топ: ересек тобы «Үй құстары» Мақсаты: Балалардың жыл мезгілдері туралы түсініктерін жетілдіру. Құстарды сүйіп оларға қамқорлық жасап қорғай білуге үйрету. Тілдерін дамытып, байланыстырып сөйлеуге тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. Жұмбақтар: Ерте тұрады, Жар шақырады. (әтеш) Күн бата қонақтап қалқыған Таң ата жерден жем аңдыған (тауық) Ақ сарайын талқандап, Шықты біреу талтандап.	

Балаларға сұрақтар қою: Үйде қандай құстар өседі? Олар бізге не береді? Үй құстарына кім қамқор болады? Балаларға үй құстарының суреттерін көрсету (тауық, әтеш, балапан, қаз, үйрек, күркетауық). Сөздік қор. Үй құстарымен таныстыру: Тауық: жұмыртқа береді, "қыт-қыт" дейді. Әтеш: таңды қарсы алады, "ку-ка-ре-ку" дейді. Үйрек: суда жүзеді, "қа-қа-қа" дейді. Қаз: үлкен құс, "қаңқ-қаңқ" дейді. Күркетауық: дауысы ерекше, "гүл-гүл-гүл" дейді. Тілдің грамматикалық құрылымы. Ойын: "Кім қалай дыбыстайды?" Тәрбиеші құстардың атауын атайды, балалар олардың дыбысын салуы керек. Мысалы: Тәрбиеші: "Тауық". Балалар: "Қыт-қыт". Тәрбиеші: "Әтеш". Балалар: "Ку-ка-ре-ку". Байланыстырып сөйлеу. Дидактикалық ойын: • "Құстарды ата": балаларға құстардың суреттерін көрсетіп, атын дұрыс айтуға үйрету. • "Жұмыртқа жинау":			(балапан) Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. мен сендерге «Тарғыл тауық» ертегісін айтып берейін. Ертеде атай мен әжей болыпты. Олардың тарғыл тауығы болыпты. Атай мен әжей тарғыл тауыққа жем беріп, күтіп бағады. Бір күні тарғыл тауық алтын жұмыртқа туады. Атай алтын жұмыртқаны қолына алып, әрі ұрады, бері ұрады сынбайды. Әжейде алтын жұмыртқаны алып сындыра алмайды. Бір кезде анадай жерде кетіп бара жатқан тышқан жұмыртқаны құйрығымен қағып кетеді. Сол кезде алтын жұмыртқа жарылып калады. Атай мен әжей жарылған алтын жұмыртқаны көріп қатты жылайды. Сонан кейін тарғыл тауық ақ жұмыртқа туады. Оған әжей мен атай қатты қуанады. Сөздік қор. — Балалар, сендерге ертегі ұнады ма? — Ұнады. — Бұл ертегіде қандай кейіпкерлер бар? — Әжей, атай, тауық, тышқан. — Қандай тауық? — Тарғыл тауық.	
--	--	--	---	--

балалар себетке жұмыртқаларды салады. ☐ Бүгін қандай құстармен таныстық? ☐ Олар бізге не береді? ☐ Құстарға қалай қамқор боламыз? Күтілетін нәтиже: Балалар үй құстарының атауларын біледі және дұрыс айтады. Сөздік қоры кеңейеді. Табиғатқа, үй жануарларына қамқорлық жасауға тәрбиеленеді.			— Тарғыл тауық қандай жұмыртқалар туды? — Алтын жұмыртқа, ақ жұмыртқа. Тілдің грамматикалық құрылымы. Дидактикалық ойын: «Анасын тап» Шарты: Балаларға үй құстарымен олардың балапандарының суретін үлестіріп беру. Балалар анасын балапанымен жұптастырады. Байланыстырып сөйлеу. Тәрбиеші: -Балалар, сонымен сендер қандай үй құстарын білесіңдер? Балалар: — Қаз, тауық, үйрек. Тәрбиеші: — Неліктен бұл құстарды «Үй құстары» дейміз? Балалар: — Үйде мекендегендіктен үй құстары дейміз. Тәрбиеші: — Үй құстарының адамға қандай пайдасы бар? Балалар: — Үй құстарының еті, сорпасы, жұмыртқасы адам ағзасына өте пайдалы. Тәрбиеші: — Өте жақсы, дұрыс айтасыңдар! Күтілетін нәтиже: Балалар үй	
---	--	--	--	--

			құстары туралы: немен коректенеді, адамдарға деген пайдасын, үй құстарының түрлерін, олардың дыбысталуын білді. Балалар үй құстарына жем шашып, ыдысқа су құйып, ұя салып манайын тазартып балапандарына камқор жасауды үйренді.	
Баламен жеке жұмыс: "Тіл қайықта" Мақсаты: Тілді кеңейту. Орындау: Ауызды ашып, тілді жайлап шығар, оны "қайық" сияқты жайып ұста. Қайықты бір орында бірнеше секунд ұстап тұр. "Сағат" Мақсаты: Тілдің бүйірлік қозғалысын дамыту. Орындау: Тілді ауыздың бір бұрышынан екінші бұрышына жылжыт. Әр бағытқа 5 рет қайталау.		Баламен жеке жұмыс: "Тауық шақыру" Мақсаты: Ерін мен тіл үйлесімін дамыту. Орындау: Балалар еріндерін түтікше шығарып, "ку-ка-ре-ку" дыбысын қайталайды. "Шар үрлеу" Мақсаты: Тыныс алу және ерін күшін дамыту. Орындау: Балалар ауыздарымен "шар үрлегендей" қатты дем шығарады. Үрлеу үшін жеңіл ойыншықты немесе қағазды пайдалануға болады.	Баламен жеке жұмыс: "Ат шабыс" Мақсаты: Тілді жылдам көтеріп-түсіріп, "тарсылдату". Орындау: Тілді таңдайға көтеріп, оны тез тарсылдатып, аттың шабысына еліктеу. "Ерінін күлімдеуі" Мақсаты: Ерін бұлшықеттерін күшейту. Орындау: Ерінді түтікше сияқты шығарып, сосын қайтадан күлімде. Жаттығуды 5 рет қайталау.	